

[Skatteministeren]

Så tak for modtagelsen. Og jeg har forstået, at det også betyder, at vi kan få lovforslaget forholdsvis hurtigt igennem i udvalget, så branchen ved, hvad de har at rette sig efter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 255:

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Ophævelse af kartoffelkuren og midlertidig ophævelse af stempel på skøder om ejerboliger).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 24/3 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Bjarne Laustsen (S):**

Dette drejer sig om et forslag om ændring af lov om stempelafgift. Det er spørgsmålet om afvikling af kartoffelkuren og midlertidig ophævelse af stempel på skøder om ejerboliger.

Dette lovforslag skal ses i sammenhæng med regeringens bestræbelser på at stimulere den økonomiske aktivitet og dermed beskæftigelsen. Jeg skal også henvise til boligpakken, som regeringen har fremlagt på det seneste.

Lovforslaget drejer sig for det første om ophævelse af den stempelæssige del af den såkaldte kartoffelkur og for det andet om midlertidig stempelfritagelse for skøder m.v. ved overdragelse af ejerboliger frem til udgangen af oktober 1993.

Som vi alle er klar over, er den økonomiske situation ikke til restriktioner og belåning af

ejerboliger m.v. Endvidere er der behov for at ophæve de resterende dele af kartoffelkuren på stempelområdet, idet der ikke er behov for særlige restriktioner for det private forbrug. Restriktionerne for det private forbrug dæmpes alene af kreditinstitutternes forsigtige lånepraksis. Ved at sørge for en delvis ophævelse af de forskellige stempelregler i kartoffelkuren sikrer man, at der ikke sker en forvriddning mellem de forskellige brancher og en påvirkning af det frie forbrugsvalg. En samlet ophævelse af de forhøjede stempelafgifter vil være systematisk sammenhængende.

Der har været rejst spørgsmål om et provenutab. Jeg synes, at det kan være vanskeligt at fastslå i den nuværende situation, fordi aktiviteten inden for ejendomsmarkedet er så lille, som den er. Vi håber, at der med dette vil blive en større aktivitet og dermed også komme flere kroner i statskassen. Det vil alt andet lige også give en større mobilitet. Vi ved, det er et stort problem, hvis folk kan få arbejde i en anden del af landet og ikke kan flytte, fordi de ikke kan få deres hus solgt. Så jeg håber virkelig, at man i det næste halve års tid kan få gang i hushandlerne, således at man kan flytte, hvis man kan få arbejde i en anden landsdel. Disse penge forventes dog i nogen grad at fremkomme ved den øgede aktivitet, som jeg allerede har været inde på at der forventes på boligområdet, såfremt dette lovforslag vedtages.

Da lovforslagets provenuvirkning er omfattet af finanslovforliget for 1993, er lovforslagets gennemførelse betinget af tilslutning fra Venstre og Det Konservative Folkeparti, så jeg håber derfor på velvillighed fra deres side.

På den baggrund skal jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget, og jeg skal på mit partis vegne opfordre til en hurtig og positiv udvalgsbehandling. Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft fra den 24. marts 1993.

Aagaard (KF):

Jeg vil gerne indlede med at give udtryk for, at vi i Det Konservative Folkeparti føler, at den væsentligste årsag til den stærkt begrænsede handel med fast ejendom i høj grad skyldes den usikkerhed, der rundt omkring i landet hersker med hensyn til, hvilke konsekvenser et kommende skatteudspil fra regeringen vil få på ejerboligmarkedet – en situation, som vi nok føler regeringen med sine ret uklare mel-

[Aagaard]

dinge i høj grad må bære ansvaret for. Vi tror nemlig ikke på, at handelen med ejerboliger bliver normal, før der sker en total afklaring af den skattemæssige situation, hvorfor vi må opfordre regeringen til snarest at fremsætte sit udspil på skatteområdet.

Men når det er sagt, vil jeg sige, at vi finder, at intentionerne i dette lovforslag er en fortsættelse af de initiativer, den tidligere regering tog på dette område, hvorfor vi generelt er positive. Det er vi ikke mindst, hvad angår de beskæftigelsesmæssige virkninger og den forhåbentlig yderligere aktivitet, som det vel ikke helt kan afvises at disse forslag kan foranledige på området.

Vi er enige i, at tidspunktet er inde til at ophæve de forhøjelser af stempelafgiften, der blev gennemført i efteråret 1986 for at begrænse det lånefinansierede forbrug. Vi er unægtelig – det tror jeg at alle må erkende – i en lidt anden situation i dag. Vi finder det rimeligt, at vi får nedbragt de meget høje omkostninger, der i dag er forbundet med køb og salg af ejerboliger. Nu er det selvfølgelig det mest – om jeg må kalde det – populistiske standpunkt, for vi finder det egentlig lige så rimeligt at få nedbragt omkostningerne ved handel med sommerhuse, udlejningsejendomme og erhvervs-ejendomme. Det vil vi se nærmere på under udvalgsbehandlingen, for der er jo i høj grad nogle provenumæssige konsekvenser.

Men vi vil også se på den tidsfrist, der er lagt op til vedrørende stempelfritagelse for skøder. Umiddelbart mener vi, at den er for kort, men vi ønsker de provenumæssige konsekvenser af f.eks. en forlængelse året ud eller en eventuel permanent ophævelse vurderet.

Jeg skal afslutningsvis nævne, som også den socialdemokratiske ordfører var inde på, at der er tale om et provenutab i dette lovforslag, og det kan godt undre, at man ikke forinden fra ministerens side har drøftet disse konsekvenser og finansieringen af lovforslaget. Vi er ikke af den opfattelse, at det udelukkende kan finansieres gennem de såkaldte dynamiske effekter. Vi kan selvfølgelig godt anerkende synspunktet, men vi har aldrig anerkendt dem og aldrig indregnet dem under den tidligere regering, når lovforslag blev fremsat. Så jeg skal anmode regeringen om, at man redegør for finansieringen af det skønnede provenutab, som går ud over det, der ligger i de såkaldte dynamiske effekter.

Mariann Fischer Boel (V):

Folks holdning til forbrug af penge og gældsstiftelse kan ændres relativt hurtigt. Lad os lave et lille historisk tilbageblik og starte engang efter krigen. Da var der ikke mange varer at købe, da var det god latin at spare op, for mange vidste jo aldrig, hvad der kunne ske. Men i 1950'erne skulle pengene igen op af strømpeskafterne, vi fik reklamer, og vi fik afbetaling. I løbet af 1960'erne var strømperne pludselig tomme, vi fik lært at låne – anført af statskassen. Men i 1970'erne kom der rigtig gang i hjulene, og inflationen fulgte godt med. I begyndelsen af 1980'erne tog inflation og gældsætning pusten fra Knud Heinesen, afgrunden kom truende nær, og hr. Anker Jørgensen smed tøjlerne. En ny regering kom til, sidst i 1980'erne stoppede inflationen, og det blev igen kutyme at stoppe pengene ned i strømpeskafterne. For igen at få pengene i cirkulation har regeringen i sit lovforslag lagt op til dels at ophæve stempelovens del af kartoffelkuren, dels at fritage skøder på ejerboliger for stempelafgift indtil udgangen af oktober måned i år.

Jeg er enig i betragtningerne i bemærkningerne til lovforslaget om, at det ikke på nuværende tidspunkt er nødvendigt at lægge særlige lovgivningsmæssige hindringer i vejen for det private forbrug. Det sørger en ændret holdning i det hele taget for og så selvfølgelig også kreditinstitutternes meget restriktive lånepraksis.

Det er vanskeligt at opgøre statens provenutab ved det forslag, der ligger her. Man har skønnet ca. 280 mio. kr. i indeværende år på grund af de begrænsede muligheder bl.a. for at anvende skødestempelfritagelsen. Men skatteministerens bemærkninger i den skriftlige fremsættelse om, at de positive virkninger på omsætningen på boligmarkedet vil kompensere en del af statens indtægtstab, er jeg derimod ikke enig i. Og jeg vil gerne bede skatteministeren om at komme med en finansieringsmodel for beløbet.

Det bliver nævnt, at forslaget skal stimulere den økonomiske aktivitet og også beskæftigelsen. Men i Venstre er vi overbevist om, at hvis der skal gang i boligmarkedet igen, skal der skabes sikkerhed gennem et lovforslag om husvejernes økonomiske situation i forbindelse med en skattereform. Alt andet er efter vores opfattelse lappeløsninger.

[Marlann Fischer Boel]

De provenumæssige konsekvenser af lovforslaget er omfattet af finanslovforliget og kræver derfor tilslutning fra både Venstre og De Konservative. Den tilslutning er – med de nævnte betæneligheder – hermed givet fra Venstres side.

Pelle Voigt (SF):

SF er ikke uenig i intentionerne i dette lovforslag. Hvem vil ikke gerne ophæve stavnsbåndet for husejerne og fremme beskæftigelsen osv., osv.? Men vi er stærkt skeptiske med hensyn til virkningerne af forslaget, som det ligger her.

Hvis vi tager den del af det, som omhandler stempelafgiften på skøder, forekommer det os ikke uden videre overbevisende, at en afgift på f.eks. 3.600 kr. vil afholde folk fra at købe et hus til 600.000 kr. Det er efter vores opfattelse ikke den slags ting, som har lammet ejendoms-salget i Danmark. Vi tror, at det er helt andre problemer, vi har med at gøre.

Dertil kommer, at denne fritagelse jo både vil gælde for de mennesker, der faktisk kan realisere en friværdi i deres hus ved salg, og de mange, der nu er tvunget til at sælge deres hus og må sælge det med tab. Og det er jo egentlig socialt urimeligt og dybt uretfærdigt. Stempelafgiften må ikke være en skat på flytning, og det har vel heller aldrig været tanken med den. Tanken med stempelafgiften var vel, at man ville inddrage en del af en værdistigning i forbindelse med salg. Og i øjeblikket er vi jo i den situation for mange hushandlers vedkommende – eller for en stor del af de få, faktiske hushandlers vedkommende – at der ikke er tale om, at man realiserer værdier ved salget. I øjeblikket er der ingen værdistigning af betydning på fast ejendom. Derfor synes vi, at et forslag som dette skulle indgå i en generel skattemæssig sammenhæng på ejerboligområdet.

Men da regeringen nu har fremsat forslaget i den form, som regeringen har, er det vores opfattelse, at man i det mindste må få løst det problem, at man på samme tid tilgodeser folk, der måske kan hæve ganske store gevinster – typisk folk, der har haft deres hus i lang tid – og nyere ejere, der har meget hårdt brug for en tilskyndelse af denne art. Derfor er vores opfattelse, at det ville være klogt at indsætte en skæringsdato i loven. Det kunne f.eks. være datoen for iværksættelsen af den såkaldte kar-

toffelkur, så vi får skilt de husejere, som tjener masser af penge ved salg, fra de husejere, der faktisk kommer ud af det med et tab. Der er nemlig masser af muligheder fra det offentliges side for at pumpe penge ud i den nuværende situation, og spørgsmålet er, om de partout med en bred pensel skal spredes ud, uanset om de kommer folk, der har brug for dem, til gode eller ej.

SF er også – for nu at sige det mildt – skeptisk med hensyn til en ophævelse af afgifterne i forhold til biler og lystbåde. Og vi synes heller ikke, at det i denne situation umiddelbart er nogen god idé at opfordre eller tilskynde folk til at gå ud og anstrenge deres i forvejen ansønde økonomi med større kreditkøb.

Men hvad angår den første del af lovforslaget, vil vi stille det ændringsforslag, jeg har bebudet her, og vi vil naturligvis arbejde aktivt i udvalget for at få afklaret de spørgsmål, der måtte være i forbindelse med lovforslaget.

Ole Donner (FP):

Der er her tale om et lovforslag, som lempet på de regler, der blev vedtaget i forbindelse med kartoffelkuren, og Fremskridtspartiet mener absolut, at det bør man gøre. Derfor kan jeg meddele, at Fremskridtspartiet støtter lovforslaget.

Den konservative ordfører, hr. Aagaard, var inde på, at De Konservative mente, at det burde gælde al ejendomshandel. Nu er dette lovforslag fremsat den 24. marts, men dagen før, den 23. marts, fremsatte Fremskridtspartiet ved bl.a. fru Kirsten Jacobsen og under tegnede et forslag her i Folketinget om fritagelse for stempelafgift ved ejendomshandel. Det dækker netop, som også den konservative ordfører var inde på, hele området. Desværre kan der nok ikke blive flertal for Fremskridtspartiets forslag, men jeg kan meddele, at vi fra Fremskridtspartiets side så vil stille et ændringsforslag til det foreliggende lovforslag, der går ud på, at man forlænger fristen til efter oktober. Vi er lidt i tvivl om, hvor meget det vil stimulere efterspørgslen, at der er en så forholdsvis kort periode med hensyn til en fritagelse af stempelafgiften.

Vi mener, at det, der mangler, er en klar udmelding til boligejerne om, hvordan deres situation er fremover – hvad der vil indgå i en kommende skattereform. Vi tror, det er det,

[Ole Donner]

man savner på boligmarkedet, for at få gang i det igen.

Men vi kan altså støtte det foreliggende forslag.

Svend Aage Jensen (CD):

Da Centrum-Demokraterne i høj grad ønsker at fremme beskæftigelsen og den økonomiske aktivitet, kan vi kun hilse dette lovforslag velkommen.

Lovforslaget sigter på at nedsætte den del af stempelafgiften, der blev indført i 1986. Men i den nuværende stramme økonomiske situation er der behov for at lette forholdene for ejerboligerne og samtidig stimulere efterspørgslen.

For at gøre forholdene ens vil man også give løsørepatentbreve i større forbrugsgoder såsom biler og lystfartøjer osv. en tilsvarende nedsættelse. Også dette kan CD tilslutte sig.

Det er en fordel, at der ikke opstår en forridning mellem de forskellige brancher og en påvirkning af det frie forbrugsvalg.

CD kan tilslutte sig dette lovforslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre var jo med til at indføre kartoffelkuren, og vi havde præcis den samme hensigt med kartoffelkuren, som flere andre har omtalt, og som også står nævnt i lovforslagets bemærkninger, nemlig at man gerne ville bremse det lånefinansierede forbrug, og at man gerne ville stimulere den private opsparing.

Effekten af kartoffelkuren har sammen med visse andre effekter udefra haft en formidabel konsekvens for det danske økonomiske forbrugsmønster og for hver enkelt families måde at anskaffe sig varige forbrugsgoder på. Anskaffelsen af varige forbrugsgoder og den private opsparing hænger nu sådan sammen, at de fleste sparer op, før de køber, og gældsætningen – ud over for huse – er også faldet drastisk. Der har derfor været en effekt af kartoffelkuren, som vi fra radikal side havde forventet og håbet, og vi er glade for, at den effekt har været der.

Men vi er selvfølgelig ikke glade for, at man fra nogle sider ønsker at sende det signal ud, at nu kan man bare starte med at gældsætte sig igen. Sådan ønsker vi det ikke. Vi tror imidlertid, at mange andre forhold betyder, at dette ikke vil ske. Pengeinstitutternes udlånspolitik

er blevet ændret voldsomt, og folks forhold til opsparing er også undergået en forandring.

Vi tror derfor ikke, det vil betyde, at folk nu regner med, at de nu bare skal vende tilbage til tidligere tiders lånefinansierede forbrugsmønstre, og nu er alle problemer overvundet. Så enkelt er det jo ikke.

På den anden side er vi helt enige i, at en stimulering af den økonomiske aktivitet, en hjælp til at øge beskæftigelsen og en opblødning på det meget fastlåste og lammede boligmarked er nødvendig.

Vi har tidligere erfaring for, at en midlertidig ophævelse af f.eks. stempelafgifter har kunnet sætte midlertidigt kortvarigt skub i ejendomsomsætningen. Og denne effekt forventer vi også at se nu.

Men fra radikal side er vi helt enige med de ordførere, der tidligere har sagt, at det, der har lammet boligmarkedet, selvfølgelig ikke er, at stempelafgifterne er høje. Det, der har lammet boligmarkedet, er uvished om en eventuelt kommende skattereforms indhold. Og den lammelse er såmænd indtrådt for meget længe siden – for adskillige år siden. Det er ikke den nuværende regerings skyld, at der er uvished om en kommende skattereform. Det har faktisk været diskuteret siden 1991, og hvis man ser på ejendomssalgsudviklingen, kan man tydeligt se, at det var i de år, den voldsomme opbremsning i omsætningen af ejendomme skete. Den nye regering har altså arvet en usikkerhed, som allerede var indtrådt.

Derfor er vi tilfredse med, at stempelfritagelsen for skøder er tidsbegrænset. Der ligger deri selvfølgelig et incitament til det politiske system om inden da at få klare meldinger om, hvordan ejendomsmarkedet vil kunne se ud i fremtiden; sammenhængen med den private økonomi er selvfølgelig her helt afgørende.

Det Radikale Venstre støtter forslaget og vil tilsige en hurtig udvalgsbehandling.

Skatteministeren (Stavad):

Regeringens forslag om at nedsætte en række stempelafgifter er et led i den boligpakke, som regeringen har fremlagt, og hvor der senere på dagen kommer lovforslag til behandling på boligministerens område.

Det er et forsøg på at yde et bidrag til at få et højere aktivitetsniveau i det danske samfund. Derfor er det, ud over at vi tidsbegrænset af-

[Skatteministerens]

skaffer skødestempel på ejerboligers handel, også en afskaffelse på stempelområdet af virkningerne af den såkaldte kartoffelkur.

Da jeg ved, at hukommelse ofte er meget kort, kan jeg ikke lade være med at minde om, hvad det var for en situation, disse stempelafgifter, sammen med en række andre initiativer, blev gennemført i.

Hvis vi ser tilbage på 1986, kan vi konstatere, at det var det tidspunkt, hvor der var et lånefinansieret overforbrug. Det var – lidt humoristisk sagt måske – den periode, hvor folk holdt op med at gå i pengeinstitut for at hente checkhæfter. Man skrev eller ringede efter dem i stedet for, for det krævede en ret god karakterstyrke at komme ud af døren igen uden at få et lån i nakken. Pengeinstitutterne, kreditforeninger m.v. lånte ud i stor stil, og vi må vel sige, at det er vendt tilbage i form af nogle voldsomme underskud og tab i den finansielle sektor.

Det andet, der var tilfældet, var, at vi stod over for et betalingsbalanceunderskud, som endte med at være på 36 mia. kr. Det var situationen, fordi skattereformen endnu ikke var trådt i kraft, hvor man fik refunderet 73 pct. af den renteudgift, man havde, over skattefradraget for renteudgifterne, hvis man havde en indkomst på i daværende kroner ca. 180.000 og derover. Det var i den periode, hvor huspriserne eksploderede og havde haft en meget voldsom stigningstakt igennem en længere periode.

Det var i øvrigt også den periode, hvor arbejdsløsheden lykkeligvis faldt, og hvor der faktisk på visse håndværksområder og andre områder var ved at opstå flaskehalse.

Det var i den situation, man kom med forslag, som skulle forsøge at løse datidens problemer med hensyn til betalingsbalance og med hensyn til et større forbrug, end der var reel basis for, når det gjaldt om at få skabt en bedre balance.

Hvis vi sammenligner med den situation, vi har, må vi vel sige, at den er meget tæt på at være diametralt modsat. Huspriserne er faldet konstant siden 1987. Vi kan diskutere, hvorfor huspriserne falder. Jeg tror, at de falder helt generelt som en følge af usikkerhed. Det kan selvfølgelig være en usikkerhed med hensyn til, hvad der sker lovgivningsmæssigt, men jeg tror, at den største usikkerhedsfaktor er frygten for, om man kan bevare sin indkomst og bevare sit arbejde.

Derfor er de forslag, regeringen har præsenteret her, et bidrag til at trække i positiv retning, til at skabe større aktivitet og dermed større tryghed ude i familierne, ude i virksomhederne, når det drejer sig om at turde disponere, for hvis vi får den psykologiske virkning af disse forslag sammen med en række andre forslag, og hvis det lykkes os at få skabt en større tro på fremtiden med mindre utryghed, er det den grundlæggende forudsætning for, at vi kan få vendt udviklingen, at vi kan få en anden stemning, som igen kan knække en arbejdsløshedskurve, der også siden 1987 kun er gået opad, og få den vendt, så den igen kan begynde at kravle den rigtige vej nedad.

Hr. Pelle Voigt har antydnet, at vi har taget andet og mere, end hvad der vedrører handelen med ejerboliger, med ind i dette forslag. I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at der er en ganske tæt sammenhæng i det, vi gør. Hvis vi f.eks. normaliserer stempelafgiften fra de 4 pct. ned til det, der har været normalt – 1 1/2 pct. – på pantebrev, er der ganske enkle omgåelsesmuligheder, der gør det muligt at lave et pantebrev om til et ejerpantebrev, og derfor er man nødt til, hvis man vil undgå disse omgørelser, at tage ejerpantebrevene med.

Næste trin er at spørge: Jamen hvad så med familier, der har friværdi i deres bolig, og som kan benytte et ejerpantebrev som sikkerhed for at låne til en bil? Er det rimeligt, at vi stiller dem anderledes og bedre end dem, der bor til leje, og som skal benytte et løsørejerpantebrev? Det mener vi ikke i regeringen, og derfor har vi skabt en ligestilling, om jeg så må sige, mellem de ejere, som ikke har friværdi, samt dem, der bor til leje, og de ejere, der har friværdi. Hvis så vi tager det skridt, som vi har valgt at gøre i forhold til løsørejerpantebrev, er der en helt naturlig sammenhæng over til kontraktkøb, fordi de konkurrerer med hinanden.

Derfor skal man bare være opmærksom på, at hvis man piller ved enkeltlementer i dette forslag, så piller man ved en sammenhæng, hvor vi sandsynligvis ikke får 5 øre mere i provenu, men hvor man skal foretage nogle måske lidt mere indviklede transaktioner for at nå det samme resultat. Det beder jeg bare om at man under det videre udvalgsarbejde er opmærksom på, så vi ikke begynder at lave kosmetiske ændringer, som alene betyder et større bureaukrati. Det mener jeg ingen af os har behov for eller kan være tjent med.

[Skatteministeren]

Derefter skal jeg vende mig til de bemærkninger, som kom først og fremmest fra Venstre og De Konservative. Jeg takker for den positive modtagelse fra begge partier. Jeg er helt enig i, som det også fremgår af fremsættelsestalen, at forudsætningen for, at et forslag af denne karakter kan gennemføres, selvfølgelig er, at de to tidligere regeringspartier i overensstemmelse med den finanslovaftale, vi har for 1993, vil medvirke til det og kan acceptere, at forslaget gennemføres. Jeg lyttede mig til, at det var der en ganske betydelig vilje til, og derfor synes jeg også, det ser fremkommeligt ud. Jeg vil bede om, at vi får denne sag afklaret meget hurtigt.

Vi har valgt i regeringen at give lovforslaget virkning fra fremsættelsestidspunktet, altså fremsættelsesdagen den 24. marts. Og det har vi gjort, selv om det er lidt besværligt, for man kan selvfølgelig ikke ophøre med at opkræve disse stempelafgifter, før loven er vedtaget – først da er det gældende lov. Derfor skal der foretages refusion af samtlige stempelafgifter, som bliver nedsat, når loven er vedtaget med denne ikrafttræden.

Jeg beder om, at vi hjælper hinanden med at få det hurtigt klaret af, så den periode bliver så kort som muligt. Men omvendt mener jeg, det er helt afgørende, at vi fastholder den ikrafttræden, så familierne kan disponere og købe med sikkerhed for, at de får den retstilstand og den retsstilling, som loven efterlader, når den er vedtaget. Ellers ville vi sætte alting i stå, og det er også min oplevelse, at alle partier er enige om, at det er et hensyn, vi selvfølgelig må tage.

Der blev fra Venstre og De Konservative taget – lyttede jeg mig til – et lille beskedent forbehold med hensyn til tilvejebringelse af finansiering af dette her. Det er regeringens opfattelse, at forslagets gennemførelse vil have en positiv virkning, så det ikke vil medføre, at underskuddet på statsfinanserne bliver større, måske tværtimod bliver mindre. Men det er der selvfølgelig ingen der kan sige noget om med 100 pct.s sikkerhed; det afhænger af adfærden, det afhænger af det faktiske handlingsmønster ude i de enkelte familier.

Vi er selvfølgelig også parat til at drøfte finansieringsforslag, men jeg vil egentlig advare imod i den situation, vi befinder os i, at vi kommer med opstrammende elementer. Men

er der forslag fra Venstre og De Konservative om, at vi skal forhøje nogle afgifter eller skatter, modtager jeg selvfølgelig gerne forslag om det, og så sætter vi os ned og snakker om det, men jeg vil advare imod, at vi gennemfører den form for stramninger i den situation, vi befinder os i.

Jeg har noteret mig, at SF havde en række forbehold. Jeg er selvfølgelig parat til at stille mig til rådighed med svar på de spørgsmål, der måtte komme i den sammenhæng, og jeg takker for en positiv modtagelse og håber, vi i fællesskab kan få gennemført forslaget, inden Folketinget holder pause forud for EF-afstemningen.

(Kort bemærkning).

Aagaard (KF):

Vi er selvfølgelig enige med ministeren i, at det er væsentligt, at dette forslag behandles hurtigt, og at vi gør den periode så kort som overhovedet muligt, der ligger mellem forslagets fremsættelsesdato og den dato, vi kan vedtage forslaget her i folketingssalen.

Her føler jeg at ministeren i høj grad kan bidrage, og det forekommer mig at være lidt utraditionelt, når ministeren for så vidt angår finansieringen ligesom efterlyser forslag fra De Konservative og Venstre. Det har altid været regeringens lod og dermed også ministerens at komme med forslag til finansiering af de lovforslag, man fremsætter, og jeg har – og skal ikke gentage mig selv – fremhævet vort synspunkt med hensyn til de dynamiske effekter, som ministeren her gentog efter regeringens opfattelse ville være i stand til at finansiere dette forslag.

Skatteministeren (Stavad):

Må jeg først takke for tilsagnet fra hr. Aagaard om, at Det Konservative Folkeparti vil medvirke til, at vi får sagen behandlet hurtigt.

Derefter har jeg en kommentar til, at det må være regeringens opgave at komme med et forslag til finansiering. Det er jeg enig med hr. Aagaard i, såfremt regeringen mente, at det skabte et finansieringsbehov. Det er ikke regeringens opfattelse, at dette her efterlader et hul, som har skabt et nyt finansieringsbehov, så vi skal ud at skrue på afgifts- og skatteskruer med højere afgifter og højere skatter til følge på andre områder.

[Skatteministeren]

Det er derfor, jeg siger til hr. Aagaard, at da det ikke er regeringens opfattelse, at dette her efterlader et sådant hul, og da det er hr. Aagaard og Det Konservative Folkeparti, der sætter spørgsmålstegn – sådan opfatter jeg det – ved, om vi har et finansieringsproblem, så stiller jeg mig åben over for det, hvis Venstre og De Konservative kommer med forslag til finansiering i form af nye afgifter eller nye skatter som en betingelse for, at dette her fremmes og gennemføres, og så vil jeg i sagens natur ikke afvise en sådan forhandling, i og med at en gennemførelse af forslaget forudsætter, at Venstre og Konservative medvirker positivt. Det har jeg forstået at der er en vilje til. Jeg føler mig overbevist om, at det vil lykkes os at finde løsninger også på den diskussion, så forslaget vil kunne gennemføres til gavn for boligmarkedet og for de familier, som står og venter på en afklaring af denne sag.

(Kort bemærkning).

Aagaard (KF):

Jeg takker for tilsagnet om en forhandling, men jeg vil gerne have den helt klare tilkendegivelse fra skatteministeren, om det er regeringens holdning fremover ved forslag, som er omfattet af finanslovforliget, at indregne de provenumæssige konsekvenser på en måde, som udelukkende kører på de dynamiske effekter, for ligesom at karakterisere dem under ét. Er det tilfældet, må vi selvfølgelig tage ad notam og vil også klart tilkendegive, at det også må være regeringens ansvar at påtage sig det øgede underskud, som eventuelt måtte opstå, såfremt disse dynamiske konsekvenser ikke får den effekt, som regeringen i sine bemærkninger til det foreliggende lovforslag har antydnet.

Skatteministeren (Stavad):

Hvilket finansieringsbehov der er for enkelte forslag tror jeg at vi alle sammen i en periode med alt for lav aktivitet tjener sagen ved ikke at udstede generelle erklæringer om. Der kan være stor forskel, afhængig af hvad det er for en slags forslag, vi taler om. Men i den konkrete situation med lav aktivitet, for få handler og for lave priser på boligmarkedet, mener vi faktisk, at der er behov for, at vi forsøger at give en stimulans til området med en forventning og en forhåbning om, at de samlede initi-

ativer, vi tager, er med til at trække et højere aktivitetsniveau frem. Sker det, er der ingen som helst tvivl om, at slutresultatet bliver et mindre underskud på statsfinanserne, end det ellers ville være blevet. Sådanne forventninger har hr. Aagaard stort set de samme muligheder for at vurdere, som jeg personlig og det apparat, jeg har at støtte mig til, har.

På den baggrund ser vi ikke noget behov i det aktuelle forslag. Men det er lige så klart, at regeringen er meget opmærksom på, at vi har et stort underskud, og at det er et af vores balanceproblemer, som vi skal være ekstremt opmærksom på ikke under nogen omstændigheder kommer ud af kontrol. Men jeg har da nu lyttet mig til også fra Venstre og De Konservative, at der i den situation, vi befinder os i, kan være fornuft i, at man målrettet slækker på visse indtægtsskruer. Derfor har jeg egentlig ikke opfattet det sådan, at vi havde sådan de store problemer regeringen og Venstre, De Konservative imellem med hensyn til lige nøjagtig denne sag.

Jeg håber derfor stadig væk og føler mig overbevist om, at vi i dag kan udsende det signal til boligmarkedet, til dem, der står over for at handle, at dette er en sag, vi i fællesskab finder ud af at få gennemført hurtigt, så man ved, hvad man har at rette sig efter, og den usikkerhedsfaktor, der eksisterer, indtil dette lovforslag er vedtaget, meget hurtigt forsvinder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 243:

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Fritagelse for stempelafgift ved ejendomshandel).